

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/349/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412214025
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1412214025.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov JUDr. Ing. Maria Dubaňa a JUDr. Zuzany Mališovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 6C/233/2012-78, zo dňa 24.4.2014 a proti uzneseniam Okresného súdu Bratislava IV č.k. 6C/233/2012-8, zo dňa 5.10.2012 a č.k. 6C/233/2012-108, zo dňa 10.6.2014, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**
- II. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 6C/233/2012-8, zo dňa 5.10.2012 **p o t v r d z u j e .**
- III. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 6C/233/2012-108, zo dňa 10.6.2014 **p o t v r d z u j e .**
- IV. Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

I.

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania, zamietol návrh a odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal zaplatenia 175 eur titulom majetkovej škody a 442,56 eura titulom nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. dôvodiac, že je slovenskou právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v prevažujúcej miere v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. V pozícii oprávneného v exekučnom konaní navrhol písomným podaním, postupom podľa § 38 a nasl. Exekučného poriadku, zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku, ktorá vznikla nezaplatením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX. Súdny exekútor predložil návrh na zmenu súdneho exekútora na Okresný súd Bratislava IV, ktorý bol bezdôvodne nečinný viac ako 258 dní. K rozhodnutiu o žiadosti o zmenu exekútora došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby (omeškanie viac ako 258 dní). Ako dôkaz týchto tvrdení uviedol súdny spis Okresného súdu Bratislava IV vedený medzi oprávneným navrhovateľom a povinnou L. B. pre vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinnej vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX pod č. EX 13082/2011. Poukázal na to, že nedisponuje rovnopisom príslušného exekučného titulu, ani rovnopisom návrhu na zmenu exekútora na vykonanie exekúcie, ktorý by obsahoval vyznačený dátum doručenia súdu. Opísaný postup exekučného súdu hodnotil ako nesprávny a v rozpore so zákonom, konkrétne s

ustanovením § 44 ods. 7 Exekučného poriadku. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietrahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Majetková škoda 175 eur predstavovala náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou uskutočňovanou navrhovateľom vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom (na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému 40 eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 eur, na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné údaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde 15 eur). K uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy navrhovateľ uviedol, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Nesprávny úradný postup okresného súdu bol podľa navrhovateľa dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do jeho majetkových práv. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby v jeho veci sa rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku, alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala. Výpočet nároku uskutočnil alikvotným pomerom 55,32 eura za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Navrhovateľ postupoval v súlade s ustanovením § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Odporca však do podania návrhu na žiadosť pozitívne nereagoval.

Navrhovateľ sa domáhal prerušenia konania do rozhodnutia ústavného súdu o jeho sťažnosti, pretože na Ústavný súd Slovenskej republiky podal podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky sťažnosť týkajúcu sa nestrannosti zákonného sudcu v prejednávaní veci. Súd prvého stupňa mal za to, že otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov a nie ústavný súd v konaní o sťažnosti navrhovateľa, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako to vyplýva z uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky v skutkovo a právne totožných veciach, napr. I. ÚS 89/2013 zo dňa 6.2.2013, I. ÚS 92/2013 zo dňa 13.2.2013, ktorými návrh odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie a rozhodnutie. Poukázal na to, že v predmetnej veci zaujatosť zákonného sudcu namietal navrhovateľ v podanom návrhu, čím uplatnil svoje zákonné právo namietat nestrannosť súdu a sudcu a o jeho námietke už bolo zákonným spôsobom rozhodnuté Krajským súdom v Bratislave, ako súdom nadriadeným, postupom v zmysle § 16 ods. 1 O.s.p. a to tak, že sudca JUDr. L. T.Č. nebol vylúčený z prejednávania a rozhodovania tejto veci. S ohľadom na uvedené návrh na prerušenie konania zamietol s tým, že neexistuje dôvod na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., nakoľko neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka majúca význam pre rozhodnutie súdu v tejto veci.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd prvého stupňa vec prejednal v neprítomnosti účastníkov konania, prihliadol na obsah spisu Okresného súdu Malacky vedený pod sp. zn. 23Er/2474/2008 z ktorého zistil, že v právnej veci navrhovateľa ako oprávneného proti L. B. ako povinnej, bol podaný návrh na zmenu exekútora dňa 22.2.2010. Súd vyzval dňa 24.2.2010 pôvodného exekútora, aby v lehote 10 dní sa vyjadril k tomuto návrhu, špecifikoval trovy exekučného konania a aby zaslal príslušný exekučný spis EX 70/2007. Uznesením Okresného súdu Malacky č.k. 23Er/2474/2008-18 zo dňa 6.10.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného na zmenu súdneho exekútora a poveril exekúciou súdneho exekútora JUDr. D. B.. Uviedol, že predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.10.2010. Ďalej konštatoval, že vec sa týka spisu vo veci povinnej L. B. s označením Okresného súdu Bratislava IV č. EX 13082/2011 bez uvedenia spisovej značky tohto súdneho konania. Poukázal na neuvedenie tých dátumov podaní na súd, ktoré majú význam pre právne posúdenie veci a dátumy, kedy sa navrhovateľ dozvedel o vzniku škody, pričom mal za to, že navrhovateľ nepriložil ani jeden relevantný dôkaz. Žiadosť o zmenu exekútora bola podaná na súde dňa 22.2.2010 a uznesením č.k. 23Er/2474/2008-18 zo dňa 06.10.2010, exekučný súd rozhodol tak, že vyhovel žiadosti o zmenu exekútora. Súd prvého stupňa zdôraznil, že navrhovateľ na preukázanie svojich tvrdení v návrhu označil ako dôkaz spis Okresného súdu Bratislava IV bez konkretizácie, ktorá z listín v spise sa nachádzajúcich, má byť vykonaná ako dôkaz. Preto sa

vzhľadom na predmet sporu oboznámil so žiadosťou o zmenu exekútora na vykonanie exekúcie zo dňa 22.2.2010 a rozhodnutím Okresného súdu Malacky zo dňa 6.10.2010. Z týchto dôkazov jednoznačne vyplynulo, že od podania žiadosti o zmenu exekútora na vykonanie exekúcie do jeho rozhodnutia, nemohol mať exekučný súd v žiadnom prípade viac ako 258 dní omeškanie tvrdené navrhovateľom, pretože od podania návrhu do rozhodnutia súdu uplynulo len 226 dní. Bol názoru, že toto plynutie času nie je preukázaním nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v existencii prieťahov v žalovanej výške. Navrhovateľ nepredložil žiadny dôkaz o tom, či použil prostriedok nápravy a že sa týkal konkrétnej veci, ktorá je predmetom tohto sporu exekúcie proti povinnej L. B.. Navrhovateľ si nesplnil svoju dôkaznú povinnosť, nepreukázal svoje vyššie uvedené tvrdenia ohľadne omeškania súdu najmenej 258 dní, nepreukázal ani vznik uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy, pretože samé tvrdenie navrhovateľa nepokladal za dôkaz, na základe ktorého by mohol rozhodnúť vo veci bez toho, aby nevykonal dôkazy preukazujúce nárok navrhovateľa.

Keďže navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a ani povinnosť tvrdenia, na základe ktorého by mohol dospieť k takým skutkovým zisteniam, že navrhovateľ má nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, súd prvého stupňa s poukazom na čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 2 ods. 2, čl. 46 ods. 1, 2, 3, 4, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, § 36 ods. 2, § 39 ods. 2, § 44 ods. 8, 9 Exekučného poriadku, § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 9 ods. 1 a § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., návrh zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.; nakoľko odporca náhradu trov konania nežiadal, súd prvého stupňa mu ich náhradu nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Namietol prejednanie veci v neprítomnosti jeho právneho zástupcu pre nesplnenie podmienok podľa § 101 ods. 2 O.s.p., keď navrhovateľ riadne a včas požiadal z dôležitých dôvodov, ktorých existenciu preukázal priloženými listinnými dôkazmi, o zrušení nariadeného pojednávania a vyslovil, že trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na predmetnom pojednávaní.

Ďalej uviedol, že už v návrhu na začatie konania upovedomil o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená náhodným výberom na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Podľa navrhovateľa je tomu tak aj preto, že rozhodnutie krajského súdu o námietke zaujatosti je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach a v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Nebolo a nie je preto prípustné pokračovanie v konaní pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca.

Navrhovateľ namietol predčasnosť rozhodnutia vo veci samej z dôvodu súbežného rozhodovania o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. Nakoľko vydaním rozhodnutia vo veci samej predbehol súd prvého stupňa účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania, odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom.

K degradácii zásady kontradiktórnosti konania, porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu a k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo podľa navrhovateľa v dôsledku nemožnosti vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal; rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k dôkazom, ktoré súd prvého stupňa vykonal, ani k prednesom a nemal možnosť vyjadriť sa k nim a navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení.

V ďalšom navrhovateľ tvrdil, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V situácii, kedy bolo vo veci potrebné vykonať dokazovanie listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa odporca vôbec nevyjadril k podanému návrhu, mal súd prvého stupňa navrhovateľovi umožniť uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým, ale aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom prvého

stupňa v súvislosti s nesprávnym úradným postupom a výškou spôsobenej škody. Ak tak neurobil a vo veci rozhodol, porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Upozornil na skutočnosť, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Kontradiktórnosť procesu sa vzťahuje i na oprávnenie vyjadrovať sa k dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Dodal, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Uviedol, že ak odporca nereagoval na výzvu v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal súd prvého stupňa rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Namiesto toho však súd prvého stupňa bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám a rozhodol vo veci samej ignorujúc § 153b O.s.p.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti zamietnutia návrhu na náhradu majetkovej škody mal navrhovateľ za nepreskúmateľné a arbitrárne, keď súd prvého stupňa sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisoval ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním povinného. Úplne však ignoroval tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla titulom udržiavania a správy informačného systému a titulom výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií a na poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, akou úvahou súd prvého stupňa dospel jednoznačne a nepochybné k presvedčeniu o tom, že majetková škoda navrhovateľovi nevznikla. Napriek jedinečnosti skutkového základu odôvodnil súd prvého stupňa rozsudok úplne rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje navrhovateľ a odporca, avšak v ktorých boli rozdielne skutkové okolnosti. Pri dodržovaní práva navrhovateľa na odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemožno ústavnoprávne akceptovať vytváranie odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom.

Navrhovateľ nesúhlasil ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil povinný. Ak by totiž došlo k rozhodnutiu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Dlužník však nemôže byť zaťažený plnením náhrady nákladov tam, kde tieto vznikli z iného právneho titulu, než je výkon exekúcie pre nezaplatenie pohľadávky veriteľovi. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Nemôže byť teda ani tým, kto by znášal náklady spojené so správou pohľadávky, ktoré vznikli vykonaním nesprávneho úradného postupu. Navrhovateľ chcel predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, navrhovateľa nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť a predložiť ďalšie dôkazy.

V súvislosti so zamietnutím návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy namietol navrhovateľ skutočnosť, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Samotný súd prvého stupňa predsa zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Napriek zisteniu porušenia práva toto nekonštatoval a na tejto chybe postavil rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy.

Za irelevantné navrhovateľ označil úvahy súdu prvého stupňa o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky zvolil, navyše keď súdne rozhodnutia všeobecných súdov sú rovnocenné s rozhodnutiami rozhodcovských súdov; rovnako irelevantnými sú aj úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika, ktoré nemožno pre existenciu čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vzťahovať na možnosť vopred predpokladať porušovanie zákona štátnym orgánom a úvahy o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora, keď tento nemôže byť činný, kým nezíska poverenie na vykonanie exekúcie od súdu.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods.

2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.7.2015 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.).

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd potvrdil (výrok I.), pretože je vecne správny a nakoľko sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti postupu a záverov prijatých súdom prvého stupňa a v nadväznosti na odvolacie námietky navrhovateľa odvolací súd uvádza, že súd za splnenia predpokladov uvedených v ustanovení § 101 ods. 2 O.s.p. môže uskutočniť pojednávanie a na tomto aj rozhodnúť vec bez prítomnosti účastníka, resp. jeho zástupcu, ktorý bol riadne predvolaný a nepožiadaval z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Dôležitý dôvod môže byť vyvodzovaný len zo skutočnosti, ktorá je vo vzťahu k prebiehajúcej súdnej konaní a nariadenému pojednávaniu so zreteľom na všetky okolnosti vážna (svojou povahou znemožňujúca každému účastníkovi občianskeho súdneho konania za rovnakých okolností účasť na súdnom pojednávaní), súčasne ospravedlniteľná (všeobecne prijímaná ako odpustiteľná), nepredvídateľná (nepredvídaná alebo neočakávaná), neodvratiteľná (neumožňujúca účastníkovi prijať opatrenie prekonávajúce príčinu neúčasti na pojednávaní) a náhla (vzhľadom na časové súvislosti nedovoľujúca účastníkovi uskutočniť kroky vedúce k jeho účasti na pojednávaní). Dôležitosť dôvodu, ktorým je odôvodňovaná žiadosť neprítomného účastníka o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O.s.p.), posudzuje súd podľa okolností toho - ktorého prípadu.

V predmetnej veci navrhovateľ svoju žiadosť o zrušenie termínu pojednávania nariadeného na 24.4.2014, doručení dňa 3.2.2014 a 22.4.2014, odôvodnil porušením zásady nestrannosti konajúceho súdu a sudcu. Pojednávanie žiadal zrušiť a konanie prerušiť až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, predmetom ktorej je rozhodnutie o porušení práva navrhovateľa na zákonného sudcu a práva na nestranný súd a ktorej dôsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu vo veci nevylúčenia sudcu povereného prejednaním veci.

Súd prvého stupňa správne vyhodnotil žiadosť navrhovateľa na zrušenie či odročenie pojednávania ako nedôvodnú, nakoľko otázka nestrannosti konajúceho sudcu, ktorú navrhovateľ opätovne (a z totožných dôvodov ako v návrhu na začatie konania) namietal ústavnou sťažnosťou, už bola v konaní právoplatne vyriešená Krajským súdom v Bratislave ako nadriadeným súdom postupom podľa § 16 O.s.p., keď uznesením č.k. 3NcC/201/2012-15, zo dňa 16.10.2012, ktoré bolo navrhovateľovi riadne doručené dňa 3.1.2013, rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Bratislava IV (o.i. zákonný sudca JUDr. L.Á. T.) nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci. Nie je preto dôvodná odvolacia námietka, že v predmetnej veci rozhodoval vylúčený sudca, keď navrhovateľ v odvolaní neuviedol iné dôvody zaujatosti zákonného sudcu, než v návrhu na začatie konania. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať len súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, a nie ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti navrhovateľa. Predmetný záver bol vyslovený aj Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorý už v čase pred podaním žiadosti o odročenie pojednávania a prerušenie konania uznesením č.k. III. ÚS 321/2013-12, zo dňa 2.7.2013, ústavnú sťažnosť navrhovateľa v danej veci pre nedostatok právomoci odmietol. Súd prvého stupňa preto správne zamietol návrh na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. a správne postupoval, keď v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti účastníkov konania.

K argumentácii navrhovateľa namietajúcej rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania v rozhodnutí o veci samej odvolací súd uvádza, že tento postup vzhľadom na zjavnú nedôvodnosť návrhu na prerušenie konania (hromadne a neúspešne podávaného navrhovateľom aj v iných konaniach), bol v súlade so zásadou hospodárnosti konania. Okrem procesnej ekonomie korešponduje uvedený postup aj s požiadavkou efektivity rozhodovania a úsilím v čo najkratšom čase zaviesť medzi účastníkmi konania stav právnej istoty, pri zachovaní práva druhého účastníka konania na spravodlivý súdny proces bez zbytočných prieťahov.

Neobstojí ani námietka navrhovateľa ohľadom porušenia práva na kontradiktórny súdny proces, keď navrhovateľ napriek riadnemu a včasnemu predvolaniu si bezdôvodnou neúčasťou na pojednávaní sám zmaril možnosť dôsledne uplatňovať svoje práva a chrániť svoje záujmy. Odvolací súd nespochybňuje zásadu kontradiktórnosti konania, pod ktorú možno subsumovať právo účastníka konania byť

oboznámený s predloženými dôkazmi a vyjadreniami, vyjadriť sa k nim a predložiť či označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak nie je možný čisto absolútny, resp. formalistický výklad tejto zásady bez väzby na ostatné zásady občianskeho súdneho konania (napr. zásadu hospodárnosti a plynulosti súdneho konania). Navrhovateľ navyše napriek poučeniu podľa § 120 ods. 4 O.s.p. neoznačil ani nepredložil mimo návrhu na začatie konania ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nedôvodná je preto jeho námietka odňatia možnosti konať pred súdom s tým, že na pojednávaní chcel predložiť znalecký posudok ako dôkaz o výške vzniknutej majetkovej škody. Povinnosťou účastníka konania je podľa § 120 ods. 1 O.s.p. označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom navrhovateľ si túto povinnosť nesplnil, keď na existenciu znaleckého posudku v návrhu na začatie konania nepoukázal a tento v priebehu konania na súde prvého stupňa (a ani v odvolacom konaní) nepredložil a to aj napriek vedomosti o nariadenom termíne pojednávania. Súd prvého stupňa preto správne a v súlade s § 101 ods. 2 druhá veta za bodkočiarkou O.s.p. prihliadol iba na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy. Napokon v súlade s ustanovením § 120 ods. 1 O.s.p. napriek povinnosti účastníkov označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Pokiaľ potom súd prvého stupňa vykonal na pojednávaní dokazovanie navrhnuté navrhovateľom v návrhu na začatie konania, pričom účastníkom konania umožnil zúčastniť sa uvedeného pojednávania, na základe čoho mali účastníci konania možnosť s dôkazmi sa oboznámiť, vyjadriť sa k nim a prípadne navrhnúť ďalšie dôkazy, nedošlo jeho postupom k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania a ani k odňatiu práva na spravodlivý súdny proces. V predmetnej veci súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie z vlastnej iniciatívy, ako uviedol navrhovateľ v odvolaní, keď exekučný spis označil ako dôkaz v návrhu na začatie konania samotný navrhovateľ; dokazovanie tak bolo vykonávané len na preukázanie tvrdení navrhovateľa a nie nad rámec navrhovateľovho návrhu.

Nedôvodná je aj odvolacia námietka týkajúca sa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia „formulárovým spôsobom“. Z úradnej činnosti je totiž odvolaciemu súdu známe, že navrhovateľ podal množstvo návrhov na začatie konania, týkajúcich sa totožných účastníkov s takmer totožným skutkovým základom. Samotný navrhovateľ všetky návrhy na začatie konania a procesné návrhy v týchto konaniach odôvodňuje identicky, t.j. „formulárovým spôsobom“, pričom rozdiely sa týkajú iba spisových značiek exekučných konaní, mien súdnych exekútorov a obdobia, po ktoré bol exekučný súd v omeškaní s rozhodnutím o návrhu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. návrhu na zmenu súdneho exekútora. Za tejto situácie nemožno súdu prvého stupňa vytýkať rovnaké, či obdobné odôvodňovanie napadnutého rozsudku s inými rozsudkami, najmä ak súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku zaoberal skutočne iba predmetnou vecou. Naproti tomu navrhovateľ v odvolaní uviedol viaceré odvolacie dôvody, ktoré nekorešponujú s priebehom predmetného konania či s odôvodnením napadnutého rozsudku. V odvolaní je tak viacero rozporov, keď napr. navrhovateľ na jednej strane namietol, že nemal možnosť oboznámiť sa s vyjadrením odporcu a na druhej strane že nakoľko sa odporca nevyjadril, mal súd prvého stupňa rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie (postup v zmysle § 153b O.s.p. je však upravený ako možnosť a nie povinnosť súdu). Rovnako navrhovateľ na jednej strane namietol prejednanie veci na pojednávaní v jeho neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., no na strane druhej namietol skutočnosť, že v predmetnej veci sa neuskutočnilo pojednávanie, pričom nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že exekučný súd nedodržel Exekučným poriadkom stanovenú lehotu na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora. Nakoľko v porovnaní so súčasnou právnou úpravou zákon č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase umožňoval súdu posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v povinnosti vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote aj nezávisle od výsledkov vybavenia sťažnosti na priesťahy, žiadosti na prešetrovanie vybavenia sťažnosti na priesťahy, právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že konajúci sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia majúceho za následok priesťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, či právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, súd prvého stupňa sa vzhľadom na nedodržanie zákonom stanovenej tridsaťdňovej lehoty na rozhodnutie o zmene exekútora správne zaoberal otázkou existencie nesprávneho úradného postupu.

Odvolací súd uvádza, že nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nevyvoláva automaticky porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože aj v takomto prípade sú rozhodujúce všetky

konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle uvedeného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách. Ak pojem "zbytočné prieťahy" obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho - ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu, pričom samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií či na rozhodnutie o návrhoch na zmenu exekútora samotný Ústavný súd Slovenskej republiky nepovažuje bez ďalšieho za porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to aj s ohľadom na množstvo návrhov, ktoré súdny exekútor v relevantnom čase okresnému súdu doručil (ktorá skutočnosť totiž objektívne bránila tomu, aby okresný súd mohol o týchto návrhoch rozhodnúť v štandardných, zákonom ustanovených lehotách), správny je záver súdu prvého stupňa v predmetnej veci, ktorý nedodržanie zákonnej lehoty nepovažoval vzhľadom na všetky okolnosti za nesprávny úradný postup.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia a že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí.

Súd prvého stupňa preto správne vychádzal zo skutočnosti, že dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním vzniku a výšky škody a príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom súdu zaťažuje navrhovateľa, ktorý nemôže vznik a výšku škody odvodzovať od jej paušálneho vyčíslenia. Nakoľko navrhovateľ neoznačil a nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval vznik a výšku škody a ani jej príčinnú súvislosť s nesprávnym úradným postupom, neunesol dôkazné bremeno a súd prvého stupňa preto z uvedeného dôvodu návrh v tejto časti zamietol. Rovnako v súvislosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom odvolací súd uvádza, že samotné nedodržanie zákonnej lehoty bez preukázania skutočností odôvodňujúcich závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, nezakladá bez ďalšieho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ si náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky. Navrhovateľ tieto svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal; uvádzané skutočnosti tak ostali len v rovine všeobecných tvrdení bez preukázania konkrétneho zásahu. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že sú to práve okolnosti predmetnej veci, ktoré by neumožnili priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade preukázania tvrdení navrhovateľa. Je síce povinnosťou štátu zabezpečiť, aby bola spravodlivosť poskytnutá včas, pričom personálne a materiálne problémy na jeho strane spravidla nie sú dôvodom, ktorý by ospravedlnil porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Uvedené zásady však platia pre štandardné situácie, kedy účastník obracajúci sa na súd so svojou vecou nemá dôvod zaujímať sa o pripravenosť súdu na poskytnutie súdnej ochrany v jeho veci. No v prípade, ak sa jedna osoba v priebehu krátkeho času obráti na súdy s enormným množstvom nových návrhov, v rámci prevencie (§ 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka) sa musí zaujímať o to, či a v akých podmienkach je súd jej podania schopný vybaviť, a je povinná akceptovať, že vybavenie jej vecí nemusí byť tak promptné, ako vybavovanie vecí iných navrhovateľov. Súdom je totiž povinný zabezpečiť okrem iného rovnaký prístup k spravodlivosti pre všetkých a navrhovateľ nemohol reálne očakávať, že súd promptne vybaví všetky jeho veci na úkor všetkých ostatných. Navrhovateľ preto nemohol legitímne očakávať rozhodnutie o všetkých svojich návrhoch na zmenu exekútora v 30 dňovej lehote a nemohol preto z dôvodu jej nedodržania zažiť stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci.

V prejednávanej veci teda súd prvého stupňa svoje rozhodnutie založil na správne a dostatočne zistenom skutkovom stave veci, ktorý po právnej stránke správne posúdil a svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil, aj náležite a presvedčivo odôvodnil. Navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie všetkých zákonom kumulatívne stanovených podmienok pre založenie objektívnej zodpovednosti

odporcu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu v exekučnom konaní v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase (existencia nesprávneho úradného postupu, vznik majetkovej škody, resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou, resp. nemajetkovou ujmovou a nesprávnym úradným postupom).

Napadnutý rozsudok odôvodnil súd prvého stupňa spôsobom zodpovedajúcim § 157 ods. 2 O.s.p., pričom odvolací súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, čomu zodpovedá odôvodnenie napadnutého rozsudku, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

II.

Napadnutým uznesením č.k. 6C/233/2012-8, zo dňa 5.10.2012, súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66 eur.

Proti uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie a podľa jeho obsahu žiadal napadnuté uznesenie zrušiť. Uviedol, že námietku zaujatosti nepodal. V návrhu na začatie konania uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný súd prvého stupňa vo veci nemôže konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 O.s.p.). Súd prvého stupňa mal preto postupovať v zmysle § 12 ods. 1 O.s.p. a požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa; nejde teda o vhodnosť ale nutnosť. Ďalej navrhovateľ uviedol, že konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je v zmysle § 4 ods. 1 písm. k) zák. č. 71/1992 Zb. od poplatkov oslobodené; týka sa to poplatkov za návrhy vo veci samej, znalecké dokazovanie či návrhy na vylúčenie sudcov.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Navrhovateľ v návrhu na začatie konania uviedol, že pridelenie veci niektorému zo sudcov súdu prvého stupňa by porušilo jeho právo na prerokovanie veci nezávislým a nestranným súdom, pretože podľa rozvrhu práce na súde neexistuje sudca, ktorý by nebol vo veci zaujatý. Preto požiadal, aby nadriadený súd prikázal predmetnú vec inému súdu, pretože sudcovia súdu prvého stupňa sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a k účastníkom konania.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ v návrhu na začatie konania namietol zaujatosť všetkých sudcov súdu prvého stupňa. Vznesenie námietky zaujatosti je poplatkovým úkonom (pol. 17a sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb.) a jeho poplatníkom je navrhovateľ (§ 2 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb.). Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď napadnutým uznesením uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti vo výške 66 eur. K odvolacej argumentácii navrhovateľa treba uviesť, že nutná delegácia v zmysle § 12 ods. 1 O.s.p. je vždy dôsledkom vylúčenia všetkých sudcov súdu v zmysle § 14 O.s.p., pričom k ich vylúčeniu dôjde buď na základe námietky zaujatosti vznesenej účastníkom konania alebo na tom základe, že samotní sudcovia sa cítia byť vo veci zaujatí. Nakoľko sudcovia súdu prvého stupňa sa vo veci necítili byť zaujatí, návrh navrhovateľa na nutnú delegáciu v zmysle § 12 ods. 1 O.s.p. musel byť z jeho strany podmienený vznesením námietky zaujatosti všetkých sudcov tohto súdu. Samotný navrhovateľ aj v podanom odvolaní celkom jednoznačne formuloval námietku zaujatosti sudcov súdu prvého stupňa.

Konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je síce oslobodené od súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 1 písm. k) zák. č. 71/1992 Zb. v znení účinnom do 30.9.2012, ale vecné oslobodenie od súdneho poplatku podľa tohto ustanovenia sa nevzťahuje na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa pol. 17a sadzobníka súdnych poplatkov. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. sa vzťahuje iba na súdny poplatok za návrh,

odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (uznesenie Ústavného súdu SR z 30.3.2011, sp. zn. II. ÚS 124/2011).

Odvolačný súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 6C/233/2012-8, zo dňa 5.10.2012, ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil (výrok II.).

III.

Napadnutým uznesením č.k. 6C/233/2012-108, zo dňa 10.6.2014 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie 20 eur podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti uzneseniu podal navrhovateľ odvolanie a žiadal napadnuté uznesenie zrušiť bez náhrady. Súdu prvého stupňa vyčítal, že v uznesení absentuje jedna z podstatných náležitostí súdneho rozhodnutia, ktorou je odôvodnenie. V ďalšom namietal, že spoplatnenie podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa netýka odvolania, ale iba žaloby. Poukázal na skutočnosť, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím. Aj s poukazom na nemožnosť použitia analógie legis pri vyrubovaní súdnych poplatkov, poplatková povinnosť, ktorá bola navrhovateľovi uložená napadnutým uznesením, predstavuje zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky. Dôvodil, že tento právny názor korešponduje so závermi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovenými v rozsudku zo dňa 29.3.2007, sp. zn. 4Cdo/39/2007, z ktorých vyplýva, že za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, sa súdne poplatky nevyberajú; v takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Podľa čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, a ak zákon č. 71/1992 Zb. ukladá poplatkové povinnosti, musia byť tieto povinnosti stanovené jasne a jednoznačne. Pokiaľ tomu tak nie je, zodpovedá ústavne konformnému výkladu zákona č. 71/1992 Zb. záver rešpektujúci zásadu "v pochybnostiach v prospech poplatníka". V ďalšom poukázal na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch, podľa ktorého v čl. II bod 3 sa žaloby budú spoplatňovať podľa položky č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov s tým, že z pozmeňovacích návrhov poslancov J. L., G. Q., R. R. J. C. B. vyplýva, že v nadväznosti na zrušenie vecného oslobodenia pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa navrhuje zaviesť paušálny súdny poplatok pre tieto žaloby vo výške 20 eur, čím sa čiastočne zohľadňuje účel vládného návrhu zákona (opatrenia na strane príjmovej časti štátneho rozpočtu) a súčasne sa zlepšuje v porovnaní s vládnym návrhom prístup k spravodlivosti v týchto veciach, nakoľko sa nebude vyberať poplatok podľa percentuálnej sadzby, ale ako paušálny poplatok, ktorý je podstatne nižší. Záverom podotkol, že žaloba bola v danej veci podaná na súd pred 30.9.2012, a preto v zmysle § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch treba na navrhovateľom podané odvolanie aplikovať právny stav platný do 30.9.2012, kedy bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Odvolačný súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania, dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľa, odvolateľa a dovolateľa.

Podľa § 6 ods. 2 prvá a druhá veta zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1.10.2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.9.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.9.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.9.2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 eur.

Odvolací súd na potvrdenie správnosti napadnutého uznesenia uvádza, že novelou zákona č. 286/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.10.2012 došlo k zrušeniu § 4 ods. 1 písm. k) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Predmetným ustanovením bolo súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom oslobodené od súdneho poplatku. Uvedenou novelou bola do Sadzobníka súdnych poplatkov vložená aj položka 7a, podľa ktorej zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 eur. Odvolací súd v súvislosti s posúdením správnosti vyrubeneho súdneho poplatku za podané odvolanie poukazuje na § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, podľa ktorého je sadzba poplatku ustanovená za konanie, pričom sa tým rozumie konanie na jednom stupni. Keďže navrhovateľ podal odvolanie na súde prvého stupňa dňa 4.6.2014, podaním odvolania sa začalo odvolacie konanie, t.j. konanie vo veci samej na druhom stupni. Odvolací súd má za to, že povinnosť platiť poplatok je závislá od právnej úpravy platnej a účinnej v čase, kedy bol poplatkový úkon urobený. Vzhľadom na to, že odvolanie bolo podané v čase účinnosti zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení zákona č. 286/2012 Z.z., ktorým bol vypustený § 4 ods. 1 písm. k) a vložená nová položka 7a, navrhovateľ je povinný zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Nemožno prisvedčiť výkladu navrhovateľa, podľa ktorého spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a ktorý je v príkrom rozpore s citovanými § 2 ods. 4, § 5 ods. 1 písm. a) a § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Takýto výklad je účelový a protirečiaci platnej právnej úprave; jeho osvojenie by viedlo k absurdnému záveru, že v podstate žiadne odvolacie konanie by nemohlo byť spoplatnené, nakoľko poplatková povinnosť za odvolanie voči žiadnej žalobe v Sadzobníku súdnych poplatkov uvedená nie je.

Vo vzťahu k rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré navrhovateľ vo svojom odvolaní poukazuje, odvolací súd poznamenáva, že v predmetnom rozhodnutí bolo konštatované, že pokiaľ nie je v sadzobníku stanovená sadzba súdneho poplatku za určitý okruh konania, teda pokiaľ určité konanie nie je ako poplatkový úkon spoplatnené v Sadzobníku súdnych poplatkov, v rámci tohto konania nevzniká ani poplatková povinnosť za odvolacie konanie. V danom prípade však v čase podania odvolania, ktorý je rozhodným pre vznik poplatkovej povinnosti podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, bola zákonom stanovená poplatková povinnosť za tento druh konania, a to položkou 7a Sadzobníka súdnych poplatkov. K námietke navrhovateľa, že napadnuté uznesenie neobsahuje riadne odôvodnenie, v dôsledku čoho je nepreskúmateľné, odvolací súd dodáva, že aj keď riadne odôvodnenie uznesenia, rovnako aj rozsudku, je súčasťou základného práva účastníka súdneho konania na súdnu ochranu a s ňou súvisiaceho práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, stručné odôvodnenie rozhodnutia o poplatkovej povinnosti spočívajúce len v uvedení, že ide o súdny poplatok za podané odvolanie s uvedením konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov vyhovuje požiadavke dostatočného odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. a nenapĺňa intenzitu odňatia

možnosti konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Treba pritom myslieť na podstatu súdneho rozhodovania, ktorou je poskytovanie materiálnej právnej ochrany dotknutých práv, a nie prepätý formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia. V zmysle uvedeného možno zhrnúť, že pre dostatočné odôvodnenie uznesenia o uložení poplatkovej povinnosti nie je podstatné, či rozhodnutie súdu obsahuje oddelenú časť s výslovným uvedením nadpisu odôvodnenie alebo odôvodnenie bezprostredne nasleduje po výrokovej časti, ale musí byť z neho zrejmé, z akého dôvodu je poplatková povinnosť uložená, v akej výške a podľa ktorej položky Sadzobníka súdnych poplatkov.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 6C/233/2012-108, zo dňa 10.6.2014 ako vecne správne v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil (výrok III.).

IV.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní úspešný odporca by mal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko si však náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, odvolací súd mu ich náhradu nepriznal (výrok IV.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.